

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

No 8

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 338 sahifa.
E'lon qilishga 2024-yil 7-avgustda ruxsat etildi.*

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich, i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., Navoiy davlat pedagogika instituti rektori
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, p.f.f.d., (PhD), Buxoro muhandislik-texnologiya instituti rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU Hududiy ta'lim muassasalari va markazlar bo'yicha prorektor v.b.
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TDIUprofessor
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d., TSUE professori
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Musayeva Shoiraz Azimovna, SamDu IS instituti professori
Cham Tat Huei, (PhD) USCI universiteti professori, Malayziya
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d.,(PhD) "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d.,(PhD) TAQU katta o'qituvchisi
Djudi Smetana, p.f.n., Pitsburg davlat universiteti dosenti, Pittsburgh, Kansas, AQSH
Krissi Lyuis, p.f.n., Pitsburg davlat universiteti dosenti, Pittsburgh, Kansas, AQSH
Ali Konak (Али Кўнак), i.f.d., prof., Karabuk universiteti dosenti, Turkiya
Glazova Marina Viktorovna, i.f.n., "LUKOIL-Energoservis" Kompaniyasi iqtisodchisi, Moskva.
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., (PhD) TDIU dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Oqil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Abdurakhmanov Kalandar Khodjaevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Rae Kwon Chung, honorary professor of TSUE, Nobel laureate, South Korea,

Osman Mesten, member of the Turkish Parliament, head of the Turkey-Uzbekistan Friendship Society

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, DSc, Prof., Minister of Higher Education, Science and Innovation of the Republic of Uzbekistan

Buzrukkhanov Sarvarkhan Munavvarkhanovich, DSc, Deputy Minister of Higher Education, Science and Innovation of the Republic of Uzbekistan

Akhmedov Durbek Kudratillayevich, DSc, Prof., Deputy of the Legislative Chamber of the Oliy Majlis of the Republic of Uzbekistan

Akhmedov Sayfullo Normatovich CSc, Prof., Rector of Academy of Labor and Social Relations

Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, DSc, Prof., TSUE Vice-Rector for Scientific Affairs and Innovation

Kalonov Mukhiddin Bakhritdinovich, DSc, Prof., Rector of the Navoi State Pedagogical Institute

Siddikova Sadokat Ghaforovna, PhD, Rector of the Bukhara Institute of Engineering and Technology

Khudoykulov Sadirdin Karimovich, DSc, Prof., acting Vice-rector for regional educational institutions and centers of TSUE

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, DSc, Prof., of TSUE

Samadov Askarjon Nishonovich, CSc, Prof., of TSUE

Slizovsky Dimitriy Yegorovich, DSc, Prof., of the People's Friendship University of Russia

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, DSc, Prof., Rector of International "Nordic" University

Akhmedov Ikrom Akramovich, DSc, Prof., of TSUE

Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja ugli, DSc, Prof., of TSUE

Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of the DGPO of the Republic of Uzbekistan

Ochilov Farkhod, Head of the DCECGPO of the Republic of Uzbekistan

Eshtayev Alisher Abduganievich, DSc, Prof., of TSUE

Shoira Azimovna Musaeva, professor of SamDu IS Institute

Cham Tat Huei, PhD, professor at USCI University, Malaysia

Akhmedov Javokhir Jamolovich, PhD, deputy of executive director of the "El-yurt umidi" fund

Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, PhD, Senior Lecturer at Tashkent University of Architecture and Construction

Judy Smetana CSc, Associate Professor, Pittsburgh State University, Pittsburgh, Kansas, USA

Chrissy Lewis CSc, Associate Professor, Pittsburgh State University, Pittsburgh, Kansas, USA

Ali Konak DSc, Prof., Associate Professor of Karabuk University, Turkey

Glazova Marina Viktorovna, CSc, economist at LUKOIL-Energoservis Company, Moscow.

Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, associate professor of TSUE

Sevil Piriyea Karaman, PhD, doctoral student at Ankara University, Turkey

Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, independent researcher of TSUE

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor

Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori

Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori

Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti

Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti

Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti

G'afurov Doniyor Orifovich, p.f.f.d., (PhD)

Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti

Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti

Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Benchmarking asosida oliy ta'lim muassasalarining raqobatbardoshlik xususiyatini oshirish.....	16
Qo'ng'irotboy Avezimbetovich Sharipov, Zaynutdinova Umida Djalolovna	
Mehnat resurslarini samarali boshqarish orqali ish bilan bandlikni ta'minlash	20
Shakarov Zafar Gafforovich	
Трансформация человеческого капитала в условиях цифровизации и внедрения искусственного интеллекта в банковскую экосистему	24
С.С. Исмаилов	
“Kreativ iqtisodiyot” va “kreativ industriya”: mohiyati, nazariy jihatlarining tahlili	32
Dusmuxamedov Oybek Suratbekovich	
Muammoli kreditlar va ularni bartaraf etish yo'llari.....	37
Tojiyev Sardor Dilmurod o'g'li	
Don mahsulotlari tarmog'ida mavjud kamchiliklar va ularning yechimlari	41
Sh.B. Donayev	
Eksportni rivojlantirish iqtisodiy o'sishning asosiy omillaridan biridir	45
Xursandov Komiljon Maxmatkulovich	
Yirik soliq to'lovchilar bo'yicha soliq ma'muriyatchiligini tashkil etish.....	49
Idirisov Alisher Otajonovich	
Institutsional investorlar faoliyatini tashkil etishning konseptual jihatlarini.....	53
Sultanov Maxmud Axmedovich	
Poverty in developing countries: new problems and solutions.....	57
Amirdjanova Sitara Sunnat kizi	
Факторы, влияющие на успешное функционирование скандинавской модели развития экономики	61
Вохидова Мехри Хасановна	
Анализ зарубежного опыта методологии оценки финансового потенциала развитых стран	69
Буранова Лола Вахобовна	
Mamlakatimizda islom moliyaviy xizmatlarini joriy etishning zarurligi.....	78
Babamatov Tolib Hakimovich	
Davlat-xususiy sheriklik loyihalarining tashkiliy-huquqiy mexanizmlari	83
S.A.Karabayev	
O'zbekiston tijorat banklarida valyuta operatsiyalarini amalga oshirish yo'llari	90
Yusupov Aziz Shuxratovich	
Sanoatda raqamli transformatsiyaning shakllanishi va rivojlanishi	95
Gulbayeva Feruza Islamovna	
Oliy ta'lim muassasalarining mamlakat iqtisodiy rivojlanishiga ta'siri.....	102
Sherov Alisher Bakberganovich	
Maxsus kiyimlar tikishda foydalaniladigan gazlamalar tahlili	107
Sayidova Maftuna Hamroqul qizi	
O'zbekistonda elektron bank xizmatlarini o'zgartirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish	111
Umarova Malika Baxtiyarovna	
Оценка влияния налоговой системы на финансовое состояние организаций.....	116
Умида Юлдашева	
Теоретическое обоснование интернет-маркетинга в социальных сетях.....	120
Арипходжаев Саидамир Фузулиддинович	

Sport tashkilotining marketing strategiyasini ishlab chiqish.....	127
Ismoilov Sherzod Dilshodovich	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishda klaster tizimini joriy qilish jarayonlari.....	132
Ziyadullayev G'ayrat Umidulla o'g'li	
Hududlar soliq salohiyatini oshirishda soliq risklarini boshqarishning zamonaviy tendensiyalari	138
Sharipov Narzullo G'ulomovich	
O'zbekistonning xalqaro bozordagi faoliyatini kengaytirishda marketing strategiyalaridan foydalanish samaradorligi.....	144
Shadieva Madina Djaloliddin qizi	
Xususiy tadbirkorlik va kichik biznes subyektlarining rivojlanish tendensiyalari.....	148
Jumanazarova Z.K.	
Xalqaro savdoning O'zbekiston iqtisodiyotiga ta'siri	154
Rashidov Bekzod Ulug'bek o'g'li, Isayev Laziz Baxtiyorovich	
Oliygohlarni optimallashtirishda sinergiya samarasiga erishish yo'llari	158
Adizov Sanjar Rashidovich	
Iqtisodiyotni raqamlashtirish sharoitida bank tizimining barqarorligini ta'minlash asosida aholi kambag'allik darajasini qisqartirish	165
Xoliyorov Murod Qahramon o'g'li, Xoliyoroova Shoxista Qahramon qizi	
Концептуальная основа маркетинга в социальных сетях в туризме.....	174
Касимова Зилюла Гуламиддиновна	
O'zbekistonda don mahsulotlari klasterlarida ishlab chiqarish va xo'jalik faoliyatini rivojlantirish	182
Alimov G'ayratjon Abduraxmon o'g'li	
Актуальные проблемы и пути решения приватизации государственного имущества в узбекистане	186
Шахзод Сайдуллаев	
Ttijorat bank daromadlaridagi risklarni baholash va boshqarishni takomillashtirish	192
Ahmedov Komron Muhammadaliyevich	
Sanoat korxonalarini iqtisodiy salohiyatini oshirishga ta'sir etuvchi omillar tahlili.....	196
Quyjanov Xurshid Abdullayevich	
Tashkilotning moliyaviy natijalarini hisobga olishda auditni takomillashtirish masalalari	200
Bakayev Xurshid Maxmudovich	
Yirik soliq to'lovchilar bo'yicha hududlararo davlat soliq inspeksiyasi o'rni va ahamiyati	206
Normurzaev Umid Xolmurzaevich	
Анализ международного опыта в сфере тепличного овощеводства	214
Нурутдинова Зухра Алишеровна	
Hududda turizm xizmatlarini rivojlantirishda xorijiy mamlakatlar tajribalarining mohiyati	220
Madaminova Sanobar Askarovna	
Hududning iqtisodiy o'sishini "yashil" iqtisodiyot asosida shakllantirishning nazariy asoslari	226
Shomirzayev Abdug'affor Abdujabbor o'g'li	
Davlat tibbiy sug'urta jamg'armasi faoliyati tahlili.....	230
Umurzakova Mo'tabarxon Nodir qizi	
Qurilish materiallarini ishlab chiqarish korxonalarining boshqarish tizimini takomillashtirish.....	234
Uzakova Umida Ruziyevna	
O'zbekistonda turistik majmualarni boshqarishning zamonaviy konsepsiyalari va yondashuvlarining metodologik jihatlarini.....	241
Xomidov Qaxxorali Qurbonali o'g'li	
Aktiv va reaktiv quvvatlari tushunchasi va ularni soliqqa tortishdagi mavjud muammolar	247
Boykabilov Bahodir Mustafayevich	

Kichik sanoat zonalari korxona va mahsulotlar raqobatbardoshligini baholashga uslubiy yondashuv	251
Ozoda Batirovna Sakiyeva	
Investitsion jozibadorlikni baholashning uslubiy jihatlari	255
N.N.Zikrillayev	
Hududlarda turizm tarmoqlari infratuzilmasi va uni rivojlantirishni boshqarishning metodologik jihatlari	263
Saidova Dilfuza Abdufattohovna	
The connection of legal protection of geographical indications and state's economic growth	268
Almosova Shahnoza Sobirovna	
Kichik biznesning integratsiyalashuv mexanizmlarini shakllantirish	273
Israilov Rustam Ibragimovich	
Aksiyadorlik jamiyatlarida biznes jarayonlarni samarali boshqarishning nazariy asoslari va o'ziga xos xususiyatlari	277
D.D. Suvanova	
Оптимизация маркетинговой деятельности вузов узбекистана для привлечения абитуриентов	283
Шамшиева Наргизахон Носирхужа кизи	
Davlat budjetidan aholini uy-joy bilan ta'minlashning o'ziga xos xususiyatlari	290
Xannarov Komiljon Karimovich	
Tijorat banklarida transformatsiyalashuv jarayonlarining tahlili	296
Yoqubov Murodjon Valibekovich	
Роль инновационных инфраструктур в обеспечении конкурентоспособности промышленных предприятий	302
Каримов Хожакбар Махамаджон угли	
O'zbekiston qishloq xo'jaligida Osiyocha ishlab chiqarish usuliga asos solinishi	306
Abdulla Abduqodirov	
Kichik biznes korxonalari ishlab chiqarishida innovatsion jarayonlarni tadqiq qilish yo'llari	312
Nasrullayev Feruz Furqatovich	
Ijtimoiy-iqtisodiy adolat – barqaror rivojlanish kafolati	318
Alimov Nasimjon Hoshimovich	
“Istiqlol” memhonxonasi reklama faoliyati tahlili	322
Musayeva Shoirazimovna, Usmonova Dilfuza Ilhomovna	
To'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda asosiy belgilovchi omillar	328
Xaydarov Xurshidbek Latipjonovich	
Enhancing Industrial Efficiency through Integrative Sustainability Approaches	334
Kholmukhamedova Feruza	

TO'G'RIDAN TO'G'RI XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB QILISHDA ASOSIY BELGILOVCHI OMILLAR

Xaydarov Xurshidbek Latipjonovich

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi bosh inspektori

Annotatsiya: Ushbu tadqiqotda ko'rib chiqiladigan muammo mintaqaviy iqtisodiyotni xorijiy investorlar uchun jozibadorligini oshirishga yordam beradigan samarali mexanizmlarni aniqlash va joriy etish zarurati tahlil qilishdan iborat. Ba'zi hududlar innovatsion strategiya va siyosatlar orqali to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni muvaffaqiyatli jalb qilgan bo'lsa, boshqalari ortda qolmoqda. Ushbu nomutanosiblikka ta'sir etuvchi omillarni tushunish past natijalarga erishayotgan hududlarda to'g'ridan to'g'ri investitsiyalar hajmini oshirishi mumkin bo'lgan maqsadli tadbirlarni ishlab chiqish uchun zarurdir.

Kalit so'zlar: investitsiya, xorijiy investitsiya, mintaq, kapital, moliyaviy kapital, texnologik nou-xau, iqtisodiy zona.

Abstract: The problem addressed in this study is the need to identify and implement effective mechanisms that help to increase the attractiveness of the regional economy for foreign investors. While some regions have successfully attracted FDI through innovative strategies and policies, others are lagging behind. Understanding the factors that influence this disparity is essential for designing targeted interventions that can increase FDI in low-performing regions.

Key words: investment, foreign investment, region, capital, financial capital, technological know-how, economic zone.

Аннотация: Проблема, рассматриваемая в данном исследовании, заключается в необходимости выявления и реализации эффективных механизмов, способствующих повышению привлекательности региональной экономики для иностранных инвесторов. В то время как некоторые регионы успешно привлекли ПИИ посредством инновационных стратегий и политики, другие отстают. Понимание факторов, влияющих на это неравенство, имеет важное значение для разработки целевых мер, которые могут увеличить ПИИ в регионах с низкими показателями.

Ключевые слова: инвестиции, иностранные инвестиции, регион, капитал, финансовый капитал, технологические ноу-хау, экономическая зона.

KIRISH

To'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalar uzoq vaqtdan beri, ayniqsa, rivojlanayotgan mintaqalarda iqtisodiy o'sishning hal qiluvchi omili sifatida tan olingan. Mamlakatlar o'zlarining iqtisodiy rivojlanishini oshirish, xorijiy kapitalni jalb qilish va jahon iqtisodiyotiga integratsiyalashishga intilayotgan bir paytda to'g'ridan to'g'ri investitsiyalar ularning iqtisodiy strategiyasining muhim tarkibiy qismiga aylanadi. Mamlakatlar ichidagi mintaqalar ko'pincha to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qilish uchun raqobatlashadi, chunki u nafaqat moliyaviy kapital, balki texnologik nou-xau, boshqaruv tajribasi va xalqaro bozorlarga kirishga ham olib keladi.

So'nggi yillarda to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarning muhiti sezilarli darajada o'zgardi. Globallashtirish, raqamlashtirishga asoslangan iqtisodiyotga o'tish to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalar oqimini o'zgartirdi. Bozor hajmi, mehnat xarajatlari va tabiiy resurslar kabi an'anaviy omillar o'z rolini o'ynashda davom etsada, innovatsion imkoniyatlar, raqamli infratuzilma va ekologik barqarorlik kabi yangi hal qiluvchi omillar e'tiborga sazovor bo'ldi. Mintaqalarga to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qilish va ushlab turish uchun o'z strategiyalariga moslashishi va innovatsiyalari kerak bo'ladi.

To'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qilishda mintaqaviy iqtisodiyotlarning roli tobora ortib bormoqda. Mintaqaviy hokimiyat va mahalliy hokimiyat organlari endi investorlar uchun qulay shart-sharoitlar yaratish bilan ko'proq shug'ullanmoqda. Bu infratuzilmani yaxshilash, soliqliq imtiyozlarini taqdim etish, qonunchilik bazasini takomillashtirish va kuchli institutlarni qurishni o'z ichiga oladi. Ko'plab mintaqalar hali ham sezilarli darajada to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qilish uchun kurash olib bormoqda, bu notekis rivojlanishga va imkoniyatlarni boy berishga olib keladi.

Mintaqaviy rivojlanish uchun to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarning ahamiyati e'tirof etilganiga qaramay, ko'plab hududlar xorijiy investitsiyalarni jalb qilish va ularni ushlab turishda muammolarga duch kelmoqda. Ushbu qiyinchiliklar ko'pincha omillarning kombinatsiyasi bilan bog'liq, jumladan, yetarli darajada infratuzilma, murakkab tartibga solish muhiti, malakali ishchilarning yetishmasligi va marketing harakatlarining yetarli emasligidadir. Shuningdek, cheklangan to'g'ridan to'g'ri investitsiyalar oqimi uchun hududlar o'rtasidagi raqobat vaziyatni yanada murakkablashtiradi. Yuqoridagi zaruratdan kelib chiqib ushbu maqola dolzarbligini ko'rishimiz mumkin.

ADABIYOTLAR SHARHI

To'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalar iqtisodiy rivojlanish uchun muhim omil bo'lib, mezbon mamlakatlarga kapital, texnologiya transferi va boshqaruv bilimlarini taqdim etadi. To'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qilish uchun tartibga soluvchi bazalar, rag'batlantirish va reklama strategiyalariga e'tibor qaratgan turli xil eng yaxshi global amaliyotlar paydo bo'ldi.

ISO 14001 standartiga rioya qilganlar kabi yuqori ekologik standartlarga ega bo'lgan mamlakatlardan to'g'ridan to'g'ri investitsiyalar ko'pincha mezbon mamlakatlarda barqaror rivojlanishni rag'batlantiruvchi shunga o'xshash amaliyotlarni qabul qilishga olib keladi [1].

Soliq imtiyozlaridan samarali foydalanish va iqtisodiy zonalar to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni sezilarli darajada jalb qilishi mumkin, ammo resurslarning samarasiz taqsimlanishiga olib kelishi mumkin bo'lgan mamlakatlar o'rtasida "tender urushi"ning oldini olish uchun global boshqaruvga ehtiyoj bor [2].

Mintaqaning o'ziga xos xususiyatlari va hayot sifatiga e'tibor qaratgan strategik joy marketingi va brendingi joylashuv uchun ijobiy imij va raqobatdosh ustunlikni yaratish orqali to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qilishda muhim rol o'ynaydi [3]. AQSHdagi Silikon vodiysi yoki Ispaniyadagi 22@Barselona kabi ixtisoslashgan klasterlar yoki bilim uchastkalarini rivojlantirish innovatsiyalarni rag'batlantirish va korxonalar, tadqiqot institutlari va davlat organlari o'rtasida sinergiya yaratish orqali to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qilishda samarali bo'ldi [4].

Eng yaxshi amaliyot chegarasiga yaqinlik mahalliy kichik va o'rta biznesga innovatsiyalar va mahsuldorlik nuqtayi nazaridan to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarning tarqalishidan foyda olish imkonini beradi va bu mahalliy firmalar xorijiy investorlar bilan o'zaro aloqada bo'lishi mumkin bo'lgan muhit yaratish muhimligini ta'kidlaydi [5].

Turizm sektori global mehmonxona brendlarini rivojlantirish va takomillashtirilgan infratuzilma orqali to'g'ridan to'g'ri investitsiyalardan katta foyda ko'radi, bu, o'z navbatida, qabul qiluvchi mamlakatda umumiy iqtisodiyot va bandlikni oshiradi [6]. Ushbu ilg'or tajribalarni amalga oshirish mamlakatning to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilish va undan foyda olish qobiliyatini sezilarli darajada oshirishi mumkin.

Ayrim hududlar nima uchun to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb eta olmasligini yoki ushlab tutolmasligini tushunish siyosatga tuzatishlar kiritish va strategik rejalashtirish uchun qimmatli tushunchalar berishi mumkin. Umumiy muammolar orasida investitsiya muhitining yetarli emasligi, yomon infratuzilma, siyosiy beqarorlik va strategik rag'batlarning yo'qligi kiradi.

Zaif infratuzilma va noadekvat logistika to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qilishda asosiy to'siq bo'lishi mumkin. Infratuzilma va logistika tarmoqlarini modernizatsiya qila olmagan hududlar xorijiy investitsiyalarni jalb qilish uchun kurashmoqda [7].

Siyosiy beqarorlik va izchil siyosatning yo'qligi to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jiddiy ravishda to'xtatib qo'yishi mumkin. Siyosiy jihatdan beqaror yoki korrupsiyaga uchragan mintaqalar ko'pincha barqaror xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda qiyinchilik tug'diradi [8].

Yirik bozorlar yoki qirg'oqbo'yi hududlari kabi geografik afzalliklarga ega bo'lmagan hududlar ko'pincha to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qilishda qiyinchiliklarga duch keladi. Xitoy kabi mamlakatlarda qirg'oqbo'yi va ichki hududlar o'rtasidagi rivojlanishdagi nomutanosiblik bu masalani misol qilib ko'rsatadi [9].

Mintaqaviy ustuvorliklarni investor manfaatlariga moslashtiruvchi strategik hujjatlarning yo'qligi to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalar jalb qilinishiga to'sqinlik qilishi mumkin. Hududlar o'zlarining raqobatbardosh afzalliklarini ta'kidlaydigan va global investitsiya tendensiyalariga mos keladigan izchil strategiyalarga muhtoj [10].

Jozibador sarmoyaviy muhitga ega bo'lgan boshqa mintaqalar bilan kuchli raqobat to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni yo'naltirishi mumkin. Misol uchun, Xitoyning Pearl daryosi deltasi Janubi-sharqiy Osiyo mamlakatlari raqobatiga duch keladi, bu esa yaxshi rag'batlantirish va arzonroq xarajatlarni taklif qiladi [11].

Yuqoridagilarga asoslanadigan bo'lsak, to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qila olmaydigan yoki ushlab tutolmagan hududlar ko'pincha investitsiya muhitining yetarli emasligi, yomon infratuzilma, siyosiy beqarorlik, strategik noto'g'ri qadamlar va yanada jozibador mintaqalarning kuchli raqobati bilan kurashadi. Ushbu muammolarni strategik rejalashtirish, infratuzilmani rivojlantirish va siyosiy barqarorlik orqali hal qilish ularning xorijiy investorlar uchun jozibadorligini oshirishga yordam beradi.

TAHLIL VA NATIJALAR

To'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalar mintaqalar iqtisodiy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi, o'sish, innovatsiyalar va yangi ish o'rinlari yaratish uchun hal qiluvchi vosita bo'lib xizmat qiladi. O'zbekiston sharoitida to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarning ahamiyati tobora ortib bormoqda, chunki u markazlashgan rejalashtirilgan iqtisodiyotdan bozorga yo'naltirilgan iqtisodiyotga o'tishga intilmoqda. Hukumatning yaqinda amalga oshirgan iqtisodiy islohotlari va liberallashtirish sa'y-harakatlari O'zbekistonning xorijiy investorlar uchun jozibadorligini oshirishga qaratilgan bo'lib, bunda to'g'ridan to'g'ri investitsiyalar mintaqaviy iqtisodiy rivojlanishga sezilarli hissa qo'shishi mumkinligi e'tirof etildi.

To'g'ridan to'g'ri investitsiyalar O'zbekistonning mintaqaviy rivojlanishi uchun, ayniqsa, muhim, chunki u nafaqat kapital, balki texnologik nou-xau, boshqaruv tajribasi va xalqaro bozorlarga chiqish imkonini ham olib keladi. Bu sarmoyalar mamlakat iqtisodiyotini diversifikatsiya qilish strategiyasida markaziy o'rin tutgan energetika, qishloq xo'jaligi va ishlab chiqarish kabi muhim tarmoqlarni modernizatsiya qilishda muhim ahamiyat kasb etadi. Bundan tashqari, to'g'ridan to'g'ri investitsiyalar rivojlanmagan hududlarni rivojlantirish, ish o'rinlari yaratish va infratuzilmani yaxshilash orqali mintaqaviy tafovutlarni bartaraf etishga yordam beradi va shu bilan butun mamlakat bo'ylab yanada muvozanatli iqtisodiy o'sishni ta'minlaydi.

O'zbekistonning har biri o'ziga xos resurslari va iqtisodiy salohiyatiga ega bo'lgan hududlari to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalar bo'yicha maxsus strategiyalardan sezilarli foyda ko'radi. Masalan, tabiiy resurslarga boy hududlar tog'-kon sanoati va energetika sohalariga investitsiyalarni jalb qilishlari mumkin, unumdor yerlari bo'lganlar esa xorijiy hamkorlik orqali qishloq xo'jaligi hosildorligini oshirishi mumkin. Ushbu hududlarga to'g'ridan to'g'ri investitsiyalar oqimi mahalliy iqtisodiyotni faollashtirishi, samaradorlikni oshirishi, innovatsiyalarni rag'batlantirishi va raqobatbardoshligini oshirishi mumkin.

O'zbekiston hududlarida to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilish va undan samarali foydalanish qulay biznes muhitini, jumladan, investorlarni himoya qiluvchi qonunchilik bazasini, tartibga solishning shaffofligini va tadbirkorlik faoliyatini qo'llab-quvvatlovchi infratuzilmani talab qiladi. O'zbekiston jahon iqtisodiyotiga integratsiyalashishda davom etar ekan, to'g'ridan to'g'ri investitsiyalar barqaror o'sishni ta'minlovchi va mamlakatning umumiy farovonligiga hissa qo'shadigan mintaqaviy rivojlanish strategiyasining asosi bo'lib qoladi.

Shu o'rinda aytish mumkinki, to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarning asosiy omillari mintaqaning iqtisodiy muhitini shakllantirishda hal qiluvchi ahamiyatga ega, chunki ular mintaqaga kapital, texnologiya va tajriba oqimiga bevosita ta'sir qiladi. Infratuzilma sifati, bozor hajmi, tartibga solish muhiti va ishchi kuchining mavjudligi kabi asosiy omillar to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qilishda muhim rol o'ynaydi. Bu belgilovchi omillar nafaqat xorijiy investorlarni jalb qiladi, balki samaradorlikni oshirish, ish o'rinlari yaratish va innovatsiyalarni rag'batlantirish orqali mintaqaviy rivojlanishga yordam beradi. Ushbu omillarni tushunish va optimallashtirish barqaror iqtisodiy o'sish va uzoq muddatli farovonlik uchun to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qilmoqchi bo'lgan mintaqalar uchun juda muhimdir.

Mintaqaviy iqtisodiyotda to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda asosiy belgilovchi omillarni bir nechta keng sohalariga bo'lish mumkin. Ushbu omillar investorlarning o'z resurslarini qayerga joylashtirishni tanlash qarorlariga ta'sir qiladi. Bu belgilovchi omillarni 1-jadvalda batafsil ko'rib chiqamiz:

1- jadval. Mintaqaviy iqtisodiyotda to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda asosiy belgilovchi omillar¹.

Omil nomi	Mohiyati
Iqtisodiy omillar	
Bozor hajmi va o'sish potentsiali	Katta, o'sib borayotgan bozorlarga ega bo'lgan hududlar to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qiladi, chunki ular yuqori sotish va rentabellik uchun imkoniyatlar yaratadi. Mahalliy iste'molchilar bazasining kattaligi va bozorni kengaytirish imkoniyatlari juda muhim.
Iqtisodiy barqarorlik	Investorlar barqaror iqtisodiy sharoitga ega hududlarni qidiradilar. Iqtisodiy o'zgaruvchanlik, yuqori inflyatsiya sur'atlari yoki valyuta beqarorligi investitsiyalarni to'xtatishi mumkin.
Biznesni yuritish xarajatlari	Mehnat xarajatlari, yer narxlari va operatsion xarajatlar kabi omillar to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalar bo'yicha qarorlarga ta'sir qiladi. Sifatni saqlab qolgan holda arzonroq narxlarni taklif qiladigan hududlar yanada jozibador bo'lishi mumkin.
Infratuzilma	
Transport va logistika	Samarali transport tarmoqlari (yo'llar, portlar, aeroportlar) tovarlar harakati va bozorlarga kirish uchun juda muhimdir.

1 Ўрганишлар асосида муаллиф томонидан шакллантирилган.

Kommunal xizmatlar	Elektr, suv va telekommunikatsiya kabi kommunal xizmatlardan ishonchli foydalanish biznes operatsiyalari uchun zarurdir.
Texnologik infratuzilma	Ilg'or AKT infratuzilmasi va ulanish biznes operatsiyalari va innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlab, texnologiyaga yo'naltirilgan investorlar uchun hududlarni yanada jozibador qiladi.
Normativ muhit	
Me'yoriy-huquqiy asos	Shaffof va bashorat qilinadigan huquqiy tizimlar, mulk huquqlarini himoya qilish va biznesning qulay qoidalari jozibadorlikni oshirishi mumkin.
Biznes yuritishning qulayligi	Biznesni boshlash va yuritishning soddalashtirilgan tartiblari, jumladan, ruxsat berish jarayonlarining soddalashtirilganligi va byurokratik to'siqlarning pastligi muhim omillardir.
Soliq siyosati	Raqobatbardosh soliq stavkalari, investitsiya imtiyozlari va subsidiyalar mintaqani investorlar uchun yanada jozibador qilishi mumkin.
Siyosiy barqarorlik va boshqaruv	
Siyosiy barqarorlik	Barqaror siyosiy muhit investitsiyalar bilan bog'liq risklarni kamaytiradi va uzoq muddatli biznesni rejalashtirish uchun xavfsiz zamin yaratadi.
Boshqaruv sifati	Samarali va korrupsiyasiz boshqaruv investorlarning ishonchini oshiradi. Samarali boshqaruv adolatli raqobatni va qoidalarga rioya qilishni ta'minlaydi.
Inson kapitali	
Malakali ishchi kuchi	Malakali va ma'lumotli ishchi kuchining mavjudligi maxsus ko'nikma va tajriba talab qiladigan tarmoqlar uchun juda muhimdir.
Mehnat bozori shartlari	Mehnatning moslashuvchanligi, ish haqi darajasi va ishchi kuchining umumiy sifati investitsiya qarorlariga ta'sir qiladi.
Biznes muhiti va aloqadorlik	
Biznes ekotizimi	Yetkazib beruvchilar, xizmat ko'rsatuvchi provayderlar va biznes tarmoqlarini o'z ichiga olgan qo'llab-quvvatlovchi biznes ekotizimining mavjudligi mintaqaning jozibadorligini oshiradi.
Ulanish	Savdo shartnomalari, logistika tarmoqlari va raqamli platformalar orqali global bozorlarga kuchli ulanish to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur.
Ijtimoiy va madaniy omillar	
Hayot sifati	Hayotning yuqori sifati, shu jumladan, xavfsizlik, sog'liqni saqlash va ta'lim, chet elliklar va ularning oilalari uchun mintaqaning jozibadorligiga ta'sir qilishi mumkin.
Madaniy muvofiqlik	Madaniy omillar, jumladan til, biznes amaliyoti va ijtimoiy me'yorlar, ayniqsa, mahalliy integratsiyaga tayanadigan kompaniyalar uchun investitsiya qarorlariga ta'sir qilishi mumkin.
Atrof-muhitga oid mulohazalar	
Barqarorlik	Sarmoyadorlar tobora ko'proq ekologik barqarorlik va mintaqaning atrof-muhitni muhofaza qilish qoidalari va yashil amaliyotlariga yondashuvini ko'rib chiqmoqdalar.
Iqlim va ekologik xavflar	Atrof-muhit xavfiga (masalan, tabiiy ofatlar) moyil bo'lgan hududlar potensial buzilishlar tufayli kamroq jozibador bo'lishi mumkin.
Strategik joylashuvi	
Geografik joylashuv	Yirik bozorlar, savdo yo'llari va iqtisodiy markazlarga yaqinlik mintaqani to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalar uchun yanada jozibador qilishi mumkin, ayniqsa, kengroq geografik hududga xizmat ko'rsatishni istagan kompaniyalar uchun.

Yuqoridagi jadvalda keltirilgan belgilovchi omillarning har biri sanoat, investitsiyalar turi va muayyan mintaqaviy xususiyatiga qarab ahamiyati jihatidan farq qilishi mumkin. To'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qilishning samarali strategiyalari ko'pincha jozibador investitsiya muhitini yaratish uchun bir nechta determinantlarni ko'rib chiqish va optimallashtirishni o'z ichiga oladi. Shu o'rinda O'zbekiston misolida bu belgilovchi omillarga infratuzilma sifati, bozor salohiyati, tartibga soluvchi muhit, tabiiy resurslar va mehnat bozori sharoitlari kiradi va ularni ayrimlarini tahlil qilamiz.

Infratuzilma to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qilishning asosiy omili hisoblanadi, chunki u mintaqada biznes yuritish qulayligiga bevosita ta'sir qiladi. O'zbekiston o'z infratuzilmasini, xususan, transport, energetika va telekommunikatsiya sohalarini takomillashtirishda sezilarli yutuqlarga erishdi. Avtomobil yo'llari, temir yo'llar va havo transporti tarmoqlarining rivojlanishi mamlakat ichida va qo'shni viloyatlar bilan aloqani kuchaytirib, xorijiy investorlarning faoliyatini osonlashtirdi. Ishonchli energiya manbalari va zamonaviy telekommunikatsiya

vositalarining mavjudligi investorlarning ishonchini yanada oshiradi, chunki bu korxonalarning uzluksiz ishlashi uchun juda muhimdir. Endi raqobatbardoshlikni saqlash va yuqori qiymatli investitsiyalarni jalb qilish uchun infratuzilmaga investitsiyalarni davom ettirish zarur.

To'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qilishda bozorning hajmi va o'sish potentsiali ham hal qiluvchi ahamiyatga ega, 37 milliondan ortiq aholiga ega O'zbekiston katta iste'mol bazasini taklif etadi. Mamlakatning Markaziy Osiyoning markazida joylashgan strategik joylashuvi yirik mintaqaviy bozorlarga, jumladan, Rossiya, Xitoy va MDHning boshqa mamlakatlariga chiqish imkonini beradi. Ushbu geografik ustunlik O'zbekistonni kengroq Markaziy Osiyo mintaqasida o'z o'rnini o'rnatishga intilayotgan xorijiy kompaniyalar uchun jozibador markazga aylantiradi. Bundan tashqari, hukumatning iqtisodiyotni paxta va oltin kabi an'anaviy tarmoqlardan tashqari ishlab chiqarish, qishloq xo'jaligi va xizmat ko'rsatish kabi tarmoqlarga diversifikatsiya qilish borasidagi sa'y-harakatlari bozorning investorlar uchun jozibadorligini oshirdi.

To'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qilish uchun shaffof va barqaror tartibga solish muhiti muhim ahamiyatga ega. Keyingi yillarda O'zbekistonda yanada qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish maqsadida muhim huquqiy va iqtisodiy islohotlar amalga oshirildi. Hukumat soliq kodeksini soddalashtirdi, byurokratik to'siqlarni kamaytirdi, mulk huquqlarini himoya qilishni yaxshiladi va bularning barchasi xorijiy investorlar tomonidan ijobiy qabul qilindi. Bundan tashqari, soliq imtiyozlari va yengillashtirilgan tartibga solinadigan maxsus iqtisodiy zonalarining joriy etilishi mamlakat jozibadorligini yanada oshirdi.

Eng muhimi O'zbekistonning boy tabiiy resurslari, jumladan, tabiiy gaz, oltin va uran, ayniqsa, energetika va tog'-kon sanoatida to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni jalb qilishning asosiy diqqatga sazovor joylari hisoblanadi. Xorijiy sarmoyadorlar energiya va xomashyoga global talabni inobatga olgan holda ushbu resurslardan foydalanishga intilmoqda. Hukumatning ushbu resurslarni o'rganish va o'zlashtirishda xorijiy kompaniyalar bilan hamkorlik qilishga tayyorligi sarmoya jalb etishda asosiy omil bo'lmoqda.

Shuningdek, malakali va tejamkor ishchi kuchining mavjudligi to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarning yana bir muhim omilidir. O'zbekistonning yosh va o'sib borayotgan aholisi hamyonbop va o'qimishli bo'lgan ishchi kuchini taklif etadi. Hukumatning ta'lim va kasb-hunar ta'limi dasturlariga kiritgan sarmoyasi ishchi kuchining malaka darajasini oshirib, mintaqani xorijiy investorlar, xususan, ishlab chiqarish va qishloq xo'jaligi kabi ko'p mehnat talab qiladigan sohalar uchun jozibador qilish imkonini berdi.

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonning to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilish qobiliyatiga infratuzilma sifati, bozor salohiyati, tartibga solish muhiti, tabiiy resurslar va mehnat bozori kon'yunkturasi kabi omillar ta'sir ko'rsatadi. Muhim yutuqlarga erishilgan bo'lsa-da, ushbu belgilovchi omillarni takomillashtirish bo'yicha olib borilayotgan sa'y-harakatlar to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarning kirib kelishini barqarorlashtirish va ko'paytirish uchun hal qiluvchi ahamiyatga ega bo'lib, pirovardida mamlakatning mintaqaviy iqtisodiy rivojlanishiga hissa qo'shadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

To'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalar mintaqaviy iqtisodiy rivojlanishi uchun muhim bo'lib, o'sish, bandlik va texnologik taraqqiyotga ta'sir qiladi. Mintaqaviy iqtisodiyotda to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarning asosiy belgilovchi omillari infratuzilma sifati, bozor salohiyati, tartibga soluvchi muhit, tabiiy resurslar va mehnat bozori sharoitlarini o'z ichiga oladi.

O'zbekistonda to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda asosiy belgilovchi omillarni tahlil qilish mintaqaviy iqtisodiyotga investitsiyalarni jalb qilish va barqarorligini ta'minlashning ko'p qirrali xususiyatini ta'kidlaydi. Infratuzilma sifati, bozor salohiyati, tartibga solish muhiti, tabiiy resurslar va mehnat bozori sharoitlari to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalar oqimiga ta'sir qiluvchi asosiy omillar sifatida namoyon bo'ladi.

O'zbekistonning to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilish qobiliyati uning infratuzilma, tartibga solish muhiti va ishchi kuchini rivojlantirishda davom etayotgan takomillashuvi bilan shakllanadi, bu esa bu omillarni mamlakatning mintaqaviy iqtisodiy o'sishi uchun hal qiluvchi ahamiyatga ega qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yi

1. Prakash A. & Potoski M. (2007). Investing Up: FDI and the Cross-Country Diffusion of ISO 14001 Management Systems. *International Studies Quarterly*, 51, 723-744. <https://doi.org>
2. Nov Avi, The 'Bidding War' to Attract Foreign Direct Investment: The Need for a Global Solution (Jan 10, 2006). *Virginia Tax Review*, Vol. 25, No. 4, 2006, Available at SSRN: <https://ssrn.com>
3. Metaxas T. (2010). Place marketing, place branding and foreign direct investments: Defining their relationship in the frame of local economic development process. *Place Branding and Public Diplomacy*, 6, 228-243. <https://doi.org>
4. Yigitcanlar T. & Inkinen T. (2019). Global Knowledge Precinct Best Practice. *Geographies of Disruption*. <https://doi.org>
5. Khachoo Q., Sharma R. & Dhanora M. (2018). Does proximity to the frontier facilitate FDI-spawned spillovers on innovation and productivity?. *Journal of Economics and Business*, 97, 39-49. <https://doi.org>

6. Endo K. (2006). Foreign direct investment in tourism - flows and volumes.. *Tourism Management*, 27, 600-614. <https://doi.org>
7. Bo Z. (2003). On Importance of Attracting FDI in Developing the distribution industry in western region. *China Business and Market*.
8. Anyanwu J. & Yaméogo N. (2015). Regional Comparison of Foreign Direct Investment to Africa: Empirical Analysis. *African Development Review*, 27, 345-363. <https://doi.org>
9. Bao S., Chang G., Sachs J. & Woo W. (2002). Geographic Factors and China's Regional Development under Market Reforms, 1978-1998. *China Economic Review*, 13, 89-111. <https://doi.org>
10. Tedeyeva A. (2018). The impact of FDI on setting and implementation of strategic priorities for regional development. *Economics, taxes & law*. <https://doi.org>
11. Zhang X., Lin Y., Wu Y. & Skitmore M. (2017). Industrial land price between China's Pearl River Delta and Southeast Asian regions: Competition or Coopetition?. *Land Use Policy*, 61, 575-586. <https://doi.org>

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 8

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

